

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.01.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

БТВ

✓ Васил Велев: МВР е префинансирано

Има много полуистини за МВР, каза още той

„Системата на сигурността е префинансирана. Като дял от БВП и в бюджетните разходи, ние сме на първо място в ЕС. Бюджетът на МВР е 1 млрд. и 296 млн. лв. – това е много повече от бюджета за култура, спорт, наука взети заедно“, каза председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев в студиото на „Лице в лице“. Той допълни още, че има много полуистини за МВР.

„Например, те взимат 20 заплати при пенсиониране, отпуската им е два месеца, а за останалите 1 месец. Освен заплатата за длъжност, има и за звание, има други доплащания, които се умълчават“, категоричен е той.

„Да се увеличават тези разходи без да се правят реформи е погрешна тактика и практика, още по-малко пък 11 дни след започването на изпълнението на новия бюджет“, категоричен е Велев.

По думите му заплатите в МВР също не са толкова ниски, колкото казват хората от системата, защото техният размер се съотнася към размера на останалите заплати в страната.

„По численост отново сме на първо място в ЕС“, коментира Велев.

„Знаете ли, че в бюджета на МВР под 2% са отделени за капиталовите разходи? Цялата тази сума отива за издръжката на системата – няма пари, отделени за инвестиции. То е пренаселено това учреждение“, категоричен е Велев.

„Вместо да направят нужните реформи и реструктуриране, едната част от състава протестира“, допълни Велев.

Цялото интервю вижте [ТУК](#).

В. Труд

✓ Васил Велев: Дадоха 100 млн. на нереформираното МВР, пренебрегнаха култура, наука, здравеопаване

„Системата на сигурността е префинансирана. Като дял от БВП и в бюджетните разходи, ние сме на първо място в ЕС. Бюджетът на МВР е 1 млрд. и 296 млн. лв. – това е много повече от бюджета за култура, спорт и наука взети заедно“, каза председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев по БТВ.

Цялото интервю четете [ТУК](#).

FrogNews

✓ Васил Велев: Дадоха 100 млн. на нереформираното МВР, пренебрегнаха култура, наука, здравеопаване

Да се наливат пари в нереформирана система не е добре. МВР е дори префинансирано като дял от БВП, от бюджетните разходи. В целия ЕС имаме най-висок дял в разходите за сигурност. Това каза Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал. Бюджетът на МВР е 1 млрд. и 300 млн. Сега се добавят още 100 млн. Дейците на културата, науката, здравеопазване не заслужават това пренебрегване. Трява да има баланси, допълни той пред bTV.

В МВР има 20 пенсии при пенсиониране, отпуската е по-голяма и т.н. и т.н. Освен заплатата за длъжност има и за звание, има и други доплащания, които се премълчават. По разходи за сигурност сме шампиони. Това е грешна политика, смята инж. Велев.

Заплатите в страната са ниски. Имаме най-ниската производителност, най-нисък БВП. И затова заплатите в МВР не са ниски, а и по численост в МВР пак са на първо място в ЕС, каза още той.

Опитаха се да направят реформи и имаше протест против реформите. Синдикатите в МВР спъват реформите. В МВР са под 2% капиталовите разходи. И вместо полицаите на терен да получават достойно възнаграждение и да са екипирани, то не е така.

В нас се въведе стандарт - ако няма протест, няма проблем - посочи Велев.

✓ Тръгва голям протест срещу поскъпването на тока

За това са се договорили на среща синдикатите и работодателските организации у нас. Припомняме, че още м.г. тези организации алармираха, че ще предприемат действия срещу непрозрачния пазар на електроенергията у нас.

Големите работодателски организации и синдикатите у нас подготвят голям общонационален протест срещу „спекулативното“ увеличение на цената на тока. Бунтът им ще бъде насрочен непосредствено след внасянето на вота на недоверие към кабинета, който пък е предварително обявен за 17 януари.

Решението е взето на работна среща между ръководителите на КНСБ, КТ „Подкрепа“, Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК), Конфедерацията на индустриалците и работодателите в България (КРИБ) и Българската търговско-промишлена палата.

В позицията им се посочва, че те потвърждават изразената от тях на 16 декември м.г. за това, че пазарът на електроенергия у нас е непрозрачен. За това са координирани съвместни действия във връзка със „спекулативното увеличение на цената на електроенергията“.

Actualno.com

✓ Васил Велев за по-скъпия ток за бизнеса: Това е игра с огъня

Има едно текущо увеличение на цената на тока. Ние сезирахме за този проблем. Не последвах действия за овладяване на ситуацията. Това коментира в студиото на „Лице в лице“ по bTV председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

По думите на предприемача има манипулиране на пазара и спекулативно вдигане на цената на тока. „Това е игра с огъня, ние препоръчахме мерки, те не се изпълняват“, заяви Васил Велев.

Той допълни, че по-скъпия ток за индустрията ще доведе и до вдигне цената за бита. Бизнесът и синдикатите готвят протест, като датата му ще се обяви по-късно.

„Това ще бъде един запомнящ се протест“, посочи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Васил Велев обсъди и парите, които се предвиждат за увеличение на заплатите в МВР.

Според него това е наливане в нерестформирана система. Велев посочи, че това е префинансирана система и от целия ЕС у нас има най-висок дял от парите за бюджета в сектора за сигурност. И в крайна сметка като разходи за сигурност ние сме шампиони. Той посочи още, че бюджетът за сектора е повече от парите за науката и образованието, спорта и културара. „Трябва да има определени баланси“, смята предприемачът. По думите му заплатите в страната са ниски, защото имаме най-ниския БВП на глава от населението. „Никак не е малочислен съставът на МВР“, допълни Велев.

„Точно синдикатите в МВР спъват реформите и пречат да се направят тези реформи“, посочи още той.

ТВ+

✓ Предстои национален протест заради поскъпването на тока на свободния пазар

Национален протест срещу спекулативното увеличение на цената на тока подготвят най-големите работодателски организации и синдикатите у нас. Причината - цената на тока на свободния пазар скача с между 30 и 60%. Според работодателите увеличението ще се отрази и на цената на регулирания пазар на ток.

В тази фирма за производство на абразивни инструменти и керамични изделия в Берковица работят малко над сто души.

От миналата година дружеството си доставя ток от алтернативен доставчик.

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ, ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДРУЖЕСТВОТО

"Ние сме на свободния пазар и консумираме достатъчно сериозно количество електроенергия и сме много зависими от цената, в смисъл такъв – натоварваме нашите изделия с по-голяма себестойност, което означава, че ставаме по-неконкурентноспособни".

Според работодателските организации и синдикатите, поскъпването на тока е необосновано.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АИКБ

Ние твърдим, че дефицит няма, защото производството е нараснало, а износът е намалал. Нещо повече - НЕК твърди, че не успява да си продаде всички мощности. Няма икономическа основа, няма причина за такова драстично увеличение на цените. Очевидно има спекула, очевидно пазарът не работи както трябва".

Продукцията на тази фирма, предназначена за износ, е с предварително договорена цена за голям период от време с външните клиенти и затова новото увеличение няма как да се калкулира в нея. И на вътрешния пазар тя не може да вдигне съществено цените, защото конкуренцията в бранша е голяма.

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ, ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ДРУЖЕСТВОТО

Предполагам, че ще се търси резерв от всички възможни места, в противен случай фирмата или трябва да ограничава производството, или да съкращава хора, което е най-неприятният момент, дано не се стигне дотам, дано намерим вътрешни резерви и с една вътрешна мобилизация да преодолеем тази криза.

Увеличението на цената на електроенергията не касае само бизнеса, а и всички администрации, болнични и училищни заведения, които са на свободния пазар за ток.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АИКБ

"То непременно ще се пренесе и на регулирания пазар, ако се запази тази ненормална ситуация, тъй като тези високи цени ще се приемат за референтни и следващия регулаторен период от 1-ви юли КЕВР ще е принудена да увеличи цените и за населението, и за битовите абонати".

Работодатели и синдикати вече организират национален протест.

ВАСИЛ ВЕЛЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АИКБ

ако няма протест, няма проблем, за да се реши някакъв проблем, трябва да има някакъв протест. И ето, щом такива са стандартите, ще го има протеста и той ще бъде запомнящ се.

Работодателските организации ще сезират Комисията за защита на конкуренцията заради възможно картелно споразумение между доставчиците на ток.

News.bg

✓ АИКБ с предложения към образователното министерство

Редица предложения отпратиха от Асоциацията на индустриалния капитал в България към образователното министерство. Това се казва в тяхно писмо до министър Красимир Велчев, подписано от Васил Велев.

В него се казва, че във връзка с проведените ежемесечни срещи между ръководството на МОН и ръководителите на представителните организации на работодателите на национално равнище относно засилване връзката между работодателите, структурите на МОН и професионалните гимназии при определяне на държавния план-прием, АИКБ предприема редица стъпки.

В тази връзка са били отбелязани някои пропуски в нормативната уредба, която не регулира по безспорен начин реда за съгласуване на държавния план-прием с работодателите и техните представителни организации. Ръководството на АИКБ обсъди проблемите, които възникват по места, със своите представители в посочените съвети и различните видове практики, които се прилагат по места и подготви предложения за промяна в Наредба №10/2016 на министъра на образованието и науката.

Сред предложенията е създаване на нов чл. 51а и допълнение в чл.52 от наредбата.

Началникът на регионалното управление на образованието изпраща до 1 декември на текущата година писмо до представителните организации на работодателите на национално равнище е покана за посочване на техните представители на местно ниво с цел координация на подготовката на държавния план-прием. Списък с определените представители по ал. 1 се изпраща до професионалните гимназии, които следва да изготвят предложенията за план-приема за съответното училище.

Изготвянето и утвърждаването на държавния план-прием по чл. 142, ал. 3, т. 1 и 5 ЗПУО включва следното: до 15 януари на текущата учебна година директорите на училищата представят на началника на регионалното управление на образованието мотивирани предложения относно броя на паралелките, броя на учениците и профилите и специалностите от професии по форми на обучение. Предложенията се изготвят въз основа на такива поискани/получени и съгласувани с представителите на представителните организации на работодателите на национално равнище до 10 януари на същата година.

За паралелките с професионална подготовка становища относно необходимостта от кадри за дадена специалност от професия представят и представителните организации на работодателите на национално равнище. До 1 февруари началникът на регионалното управление на образованието изготвя обобщено предложение за цялата област за броя на паралелките, броя на учениците в тях и вида на профилите и специалностите от професии по форми на обучение след съгласуване на предложенията на директорите със съответните общини и анализа на спецификата на областта.

Съгласуването и анализът се извършват в срок до 25 януари на същата година; (доп. - ДВ, бр. 77 от 2017 г.) началникът на регионалното управление на образованието в срок до 15 февруари предоставя за съгласуване обобщеното предложение за държавен план-прием на комисията по заетостта към областния съвет за регионално развитие, като съгласуването се извършва до 20 февруари на същата година и на това основание се изготвя обобщено предложение за държавния план-прием в съответната област.

До 1 март началникът на регионалното управление на образованието представя на министъра на образованието и науката обобщеното предложение за държавния план-прием; министърът на образованието изпраща проекта на държавен план-прием до представителните организации на работодателите на национално равнище за становище до 15 март.

Държавният план-прием се утвърждава до 31 март по области със заповед на: министъра на образованието и науката - за неспециализираните училища с национално значение, които осъществяват профилирано и професионално образование и обучение; началника на регионалното управление на образованието - за общинските профилирани и професионални гимназии, за държавните професионални гимназии, за паралелките с профилирана подготовка в средните училища и професионалните гимназии и за паралелките с професионална подготовка в обединените училища, в средните училища и в профилираните гимназии и за V клас в гимназиите по чл. 38, ал. 3, както и за професионалните паралелки, в които обучението ще се провежда в центровете за специална образователна подкрепа; министъра на младежта и спорта - за спортните училища; министъра на културата - за училищата по изкуствата и за училищата по културата.

До 10 април на интернет страницата на регионалното управление на образованието се публикува утвърденият план-прием за всички училища в областта. Утвърденият план-прием се обявява в училището и на интернет страницата му. До 30 април на интернет страницата на министерство на образованието и науката се публикува одобреният държавен план-прием за всички училища на територията на страната.

От Асоциацията се надяват предложенията им да бъдат взети под внимание и обсъдени в най-кратки срокове.

Epicenter.bg

✓ Работодателите скочиха срещу допълнителните 100 млн. лв. за МВР

Смуцаващо е да се дават пари за сектор „Сигурност“ и, по-специално – МВР, които си остават нереформирани и „свърхнаселени“, пише в позицията на АОРБ

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) публикува своя позиция, в която определи допълнителното отпускане на средства за сектор „Сигурност“ като поредното огъване на изпълнителната власт пред натиска на синдикатите.

„На единадесетия ден от изпълнението на бюджета, публично беше дадено обещание за неговото ревизиране в полза на 100 милиона лева допълнителни разходи в сектор „Сигурност“. Това е повече от смущаващо“, отбелязват от работодателските организации.

„Година след година всички наблюдаваме постоянния натиск за увеличаване на разходите за сектор „Сигурност“. Пак година след година ние не забелязваме подобряване на усещането на гражданите за гаранции за собствената им сигурност или за защитата на тяхното имущество. Сектор „Сигурност“ и, по-специално – МВР, си остават нереструктурирани и „свърхнаселени“. Едновременно с това, обещаната превенция на престъпността остава на ниско ниво, а разкриваемостта не бележи ръст, се казва в изявлението им“, пишат още в позицията си представителите на бизнеса.

От Асоциацията на организациите на българските работодатели напомнят, че реалната икономика е принудена да издържа, образно казано, още едно МВР в лицето на частните охранителни фирми, които охраняват собствеността на предприятията. Според тях частните охранители се справят по-добре със задачите си при много по-ниско заплащане на служителите им, които изобщо нямат привилегиите на служителите на МВР.

„България е на първо място в ЕС по дял на разходите за сигурност в държавния бюджет. През 2016 година, България задели за нуждите на сигурността цели 7 на сто от държавния бюджет, при средно за ЕС – 3,7 на сто. В този смисъл, сектор „Сигурност“ не е „недофинансиран“, а е „свърхфинансиран“. Проблемът е, че статистиките на престъпността и на разкриваемостта на престъпленията показват, че средствата, които са вложени в този сектор, не се използват ефективно. Разходите за сигурността на този етап се нуждаят не от повишаване, а от преосмисляне на начина им на харчене“, посочват от АОБР.

Според тях много от фактите, излагани от полицейските синдикати, потвърждават точно тезата за неразумно и неефективно изразходване на средствата от бюджета на МВР. АОБР категорично стои зад честните полицаи, които искат радикално подобрене в системата на МВР и безкомпромисна борба с престъпността. Ние знаем, че те имат редица основания за недоволство – най-вече, когато става дума за екипирането им, за неясноти и непрозрачност при провеждане на обществени поръчки, след които, според изявленията и на редовни полицаи и на синдикални лидери, личният състав в МВР получава униформи, които си сменят цвета при пране и обувки с рекордно кратък срок на годност.

АОБР остава зад досегашната си теза, че е необходима оптимизация на разходите в МВР, в това число – рязко съкращаване на чиновническите длъжности, за сметка на повишаване на заплатите на хората, които работят „на терен“ – очи в очи с криминалната престъпност. Това е огромен резерв за повишаване на броя на хората, които работят на терен, за увеличение на заплатите им и за рязко подобряване на техническата им осигуреност.

„Подобна цел е лесно постижима. Свидетели сме на това, че много по-скромни (за да не ги наречем козметични) реформи срещнаха яростна съпротива. По тази причина, ние се обръщаме към изпълнителната власт, към парламентарното мнозинство и към опозицията в Народното събрание, с призив да проявят държавнически подход, смелост и политическа воля. Призоваваме изпълнителната и законодателната власт да застанат зад необходимостта от радикална реформа и да не използват дебатите около сектор „Сигурност“ за политическа игра на дребно“, коментират работодателите.

Трябва да се даде шанс на тези, които искат реално да работят за безопасността на гражданите и за спазването на вътрешния ред, и да се пресече паразитирането върху системата за сигурност в страната. Проблемите на сигурността трябва да се решават с ум и сърце, а не с безсмислено наливане на средства без задължение за реформи, насочени към ефективност, отбелязват от АОБР.

Pogled.info

✓ **Управляващите си гарантираха каскада от протести**

Рязко поскъпналият ток разгневи бизнеса и синдикатите, а неадекватната здравна реформа - лекарите от общински болници

Управляващите си гарантираха каскада от протести, предизвикани от неадекватна политика и сбъркани регулации в най-различни сектори. Национално представените работодателски организации обявиха, че в края на месеца излизат на протест заради необоснованото поскъпване на тока на свободния пазар, което ще тласне нагоре и цените на стоките и услугите. Безпрецедентно те ще бъдат подкрепени и от синдикатите. По-рано, още в понеделник, от 12 до 13 часа работещите в общинските болници ще спрат работа и ще излязат пред сградите на здравните заведения в знак на протест срещу липсата на адекватни мерки за спасяване на общинското здравеопазване.

Тези информации идват само ден след като в четвъртък, по време на церемонията за началото на българското председателство на Европейския съюз, улиците на столицата бяха залети от хиляди протестиращи срещу застрояването на Пирин и от привърженици на решението на правителството за нови строежи в националния парк, от полицаи, които искаха по-високи заплати, и от привържениците на Истанбулската конвенция. След като премиерът Бойко Борисов им обеща 100 млн. лв., полиците временно прекратиха протеста. Но екопротестите със сигурност ще продължат.

Съмненията, че шепа фирми умишлено саботират свободния пазар на ток и надуват цените, ще изкарат на улицата стотици фирми на 31 януари, съобщиха за в. "Сега" от Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ). Причина за това е резкият скок на цените на електроенергията, който налагат търговци. Увеличението в предлаганите нови договори е от 30 до 60%. Досега бизнесът плащаше около 70 лв. за мегаватчас, но голяма част от фирмите вече са получили уведомления от доставчиците си, в които ги предупреждават за драстичното увеличение. За някои от компаниите скокът в цените влезе в сила още от Нова година, а за основната част - от февруари. "На този фон държавните АЕЦ "Козлодуй" и "Марица-изток 2",

от които търговците купуват ток, са повишили цените само с 5% за последните месеци", коментира шефът на АИКБ Васил Велев.

Протестът най-вероятно ще е пред сградата на Министерския съвет, но окончателното решение за него и за мястото на провеждането му ще бъде взето в понеделник. Тогава работодателите от четирите организации - АИКБ, БСК, КРИБ и БТПП, ще се срещнат със синдикатите от КНСБ и КТ "Подкрепа", с които ще обсъдят подробностите.

"Протестът ще е масов и ще се проведе само в София, защото ще бъдем чути, ако протестираме на жълтите павета, а не на друго място в страната", заяви Васил Велев. Той коментира, че бизнесът няма обяснение какво точно се случва на свободния пазар и защо цените се надуват. Според търговците на ток поскъпването не засяга единствено България, а и региона, където цените се били повишили и това нямало как да не се отрази и у нас. В момента на свободния пазар на ток са не само големите консуматори като заводи, цехове и промишлени предприятия. "Либерализирани" цени вече имат и голяма част от средните и малките фирми - фризьорски салони, читалища, малки пекарни, мандри и др., които са изправени пред фалит.

[Econ.bg](#)

✓ Бизнесът е против да се наливат пари в МВР без реформи

Според работодателите проблемите в МВР няма да се решат с отпускането на още 100 млн. лв. за полицейски заплати

„Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) със съжаление констатира поредното огъване на изпълнителната власт у нас пред натиска от страна на синдикатите. На единадесетия ден от изпълнението на бюджета, публично беше дадено обещание за неговото ревизиране в полза на 100 милиона лева допълнителни разходи в сектор „Сигурност“. Това е повече от смущаващо.

Това се посочва в позиция на АОБР, изпратена до медиите.

Според работодателите проблемите в МВР няма да се решат с отпускането на още 100 млн. лв. за полицейски заплати. "Вътрешното министерство е едно от най-нереформирани и свръхнаселените и пари не бива да се отпускат без реформи", пишат още те. Позицията им идва след обещанието на премиера Бойко Борисов да се дадат пари за увеличение на полицейските заплати само и само да спрат протестите по време на европредседателството.

"Година след година всички наблюдаваме постоянния натиск за увеличаване на разходите за сектор "Сигурност". Пак година след година ние НЕ забелязваме подобряване на усещането на гражданите за гаранции за собствената им сигурност или за защитата на тяхното имущество. Сектор "Сигурност" и по-специално МВР си остават НЕреформирани и "свръхнаселени". Едновременно с това обещаната превенция на престъпността остава на ниско ниво, а разкриваемостта не бележи ръст", пише в позицията на бизнеса.

Работодателите припомнят, че България е сред страните, които отделят най-много средства за сектор "Сигурност", а в същото време разкриваемостта е ниска. Според тях разходите за сигурността се нуждаят не от повишаване, а от преосмисляне на начина им на харчене, предава в."Сега".

Според бизнеса трябва рязко да се съкрати администрацията в МВР и с парите да се увеличат заплатите на полицията. АОБР вижда изхода в рязко съкращаване на чиновническите длъжности за сметка на повишаване заплатите на хората, които работят "на терен" - очи в очи с криминалната престъпност. "Това е огромен резерв за повишаване броя на хората, които работят на терен, за увеличение на заплатите им и за рязко подобряване на техническата им осигуреност", пише в позицията.

Работодателите призовават управляващите да направят радикална реформа в сектор "Сигурност" и да спрат с безсмисленото наливане на средства без задължение за ефективност.

Асоциацията заявява, че подкрепя честните полицаи, които имат основания за недоволство най-вече когато става дума за екипирането им и за неясноти и непрозрачност при провеждане на обществени поръчки.

[В. Земя](#)

✓ Бизнесът е против наливането на пари в МВР

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) със съжаление констатира поредното огъване на изпълнителната власт у нас пред натиска от страна Това се казва в официално становище, разпространено до медиите. "На единадесетия ден от изпълнението на бюджета, публично беше дадено обещание за неговото ревизиране в полза на 100 милиона лева допълнителни разходи в сектор „Сигурност“. Това е повече от смущаващо", пишат още от браншовата структура. Според работодателите, година след година всички наблюдаваме постоянния натиск за увеличаване на разходите за сектор „Сигурност“.

"Пак година след година ние не забелязваме подобряване на усещането на гражданите за гаранции за собствената им сигурност или за защитата на тяхното имущество. Сектор „Сигурност“ и, по-специално – МВР, си остават неформирани и „свръхнаселени“. Едновременно с това, обещаната превенция на престъпността остава на ниско ниво, а разкриваемостта не бележи ръст", се посочва още в становището. "България е на първо място в ЕС по дял на разходите за сигурност в държавния бюджет. През 2016 година, България задели за нуждите на сигурността цели 7 на сто от държавния бюджет, при средно за ЕС — 3,7 на сто.

В този смисъл, сектор „Сигурност“ не е „недофинансиран“, а е „свръхфинансиран“. Проблемът е, че статистиките на престъпността и на разкриваемостта на престъпленията показват, че средствата, които са вложени в този сектор, не се използват ефективно. Разходите за сигурността на този етап се нуждаят не от повишаване, а от преосмисляне на начина

им на харчене“, смятат работодателите. Асоциацията предлага да се оптимизират разходите в МВР, в това число — рязко съкращаване на чиновническите длъжности, за сметка на повишаване на заплатите на хората, които работят „на терен“ — очи в очи с криминалната престъпност. Това е огромен резерв за повишаване на броя на хората, които работят на терен, за увеличение на заплатите им и за рязко подобряване на техническата им осигуреност.

Важни обществено-икономически и политически теми

БТВ

✓ Бойко Борисов представя приоритетите на председателството пред Европейския парламент

Предстои пресконференция на премиера и председателя на ЕП Антонио Таяни

В 10:00 ч. наше време премиерът Бойко Борисов представи приоритетите на българското председателство на Съвета на Европейския съюз в Европейския парламент (ЕП) в Страсбург.

В началото първата за годината пленарна сесия в Страсбург Естония, която ни подаде щафетата, отново получи висока оценка за професионализма си.

Брекзит продължава да е най-горещата европейска тема и днес ще напомня предстоящите сложните преговори по време на българското председателство.

В този контекст, премиерът Борисов ще представи приоритетите за следващите шест месеца:

- бъдеще на Европа и младите хора;
- европейска перспектива за Западните Балкани;
- сигурност и стабилност в Европа;
- цифрова икономика и умения на бъдещето.

Около обяд се очаква обща пресконференция на председателя на Европейския парламент Антонио Таяни с българския премиер. Въпросите към тях вероятно ще подскажат очакванията към страната ни и от страна на европарламента, и на европейската преса.

БНТ

✓ Бисер Петков: В момента има ниска безработица и дори глад за квалифицирани кадри

Ниска безработица и дори глад за квалифицирана работна ръка. Синдикати и работодатели предвиждат 10-12% ръст на заплатите. Бизнесът обаче е недоволен от повишаването на минималната работна заплата - това коментира в студиото на "Денят започва" социалният министър Бисер Петков. По думите му, доходите ще продължават да растат. В петък Бисер Петков ще се срещне със социалните партньори, за да набележат мерките за прилагането на европейския стълб за социалните права, който е един от основните приоритети.

Във връзка с Българското европредседателство, Бисер Петков заяви, че в София е предвидено провеждането на 23 събития, които вече започнаха. Има няколко конференции на високо ниво, в които ще се поставят важни за ЕС въпроси като: бъдещето на труда, социалната икономика... Като председателстващ Съвета на министрите в областта на труда и социалните въпроси има важни 14 досиета, по които се очаква България да постигне напредък, обясни министърът.

Бисер Петков - министър на труда и социалната политика: В началото на следващата седмица в ЕП започваме междуинституционалния разговор по Директивата за командированите работници... Имаме много работа по отношение на измененията в Директивата за координацията на системите за социална сигурност. Също и новата Директива, която е за постигане на по-добър баланс между личния и професионалния живот на родителите.

Основният приоритет в нашата област е прилагането на европейския стълб за социални права, който беше приет през ноември, каза още Бисер Петков. Ето защо в петък е поканил социалните партньори, за да обсъдят какви мерки ще се набележат за прилагането на този стълб.

Бисер Петков - министър на труда и социалната политика: В сърцевината на европейската политика е кохезионната политика и затова позицията на България е ясно изразена в началото на председателството е, че тази политика трябва да продължи.

Относно подобряване на качеството на работната сила, на утрешното заседание на МС ще бъде разгледан Националният план за действие по заетостта. За 73 млн. от държавния бюджет се предвиждат програмни мерки, които да допринесат за повишаването качеството на работната сила, защото се очертава дефицит. Това ще доведе до повишаване цената на труда - със 6,6% да нарасне компенсацията на едно заето лице през 2018 г., обясни още министър Петков.

Бисер Петков - министър на труда и социалната политика: Беше създадена една работна група, която да разработи концепция за изплащане на пенсии и за регламентиране на втория стълб. Постигнахме съгласие пенсионните дружества да могат да предлагат на своите клиенти възможност за избор между няколко пенсионни продукта. Основният продукт трябва да бъде пожизнена пенсия.

✓ Инж. Стефан Чайков: Предполагам, че тол системата ще обхване около 11 500 километра

Подписването на договора за изграждане на тол системата би трябвало да е достатъчна гаранция за това, че ще я въведем. Това каза за предаването "Нещо повече" по "Хоризонт" инженер Стефан Чайков, изпълнителен директор на браншовата камара "Пътища":

Слава Богу, на тръжната процедура беше избрана една от световноизвестните фирми в тази област. Нямам никакви основания да се съмнявам в нейната компетенция. Разбира се, работата на администрацията е да контролира всеки един етап от изпълнението и внедряването на тол системата.

Според Чайков срокът от 19 месеца за въвеждане на системата е достатъчен. Цената за изработване и внедряване на системата от почти 150 милиона лева без ДДС също ще се изплати бързо, тъй като още през 2015 година са правени разчети, които дават основание да се смята, че могат да се очакват сумарно приходи от около 1 млрд. лева годишно. В момента преминаването през България е между 7 и 10 пъти по-евтино за транспортните фирми, превозващи транзит, отколкото през съседните ни държави, допълни Чайков. Очаква се до 2026 г. да има европейска директива, която налага и леките автомобили в ЕС да преминат на тол система, допълни той.

По отношение на нашите превозвачи това е доста по-справедливо, защото, първо, ще остане една голяма част от пътищата, които няма да се таксуват. Те няма да бъдат таксувани както с тол такса, така и с винетка. Винетки ще има само за пътищата, които са обхванати от системата - такива са европейските принципи. И, второ, намалява се нелоялната конкуренция на транзитните превозвачи, защото те, на практика, досега пътуваха общо взето почти без пари.

По информация на Чайков, системата вероятно ще обхване около 50% от републиканските пътища, или около 11 500 километра:

Това е въпрос на един по-задълбочен анализ, защото в крайна сметка се получава така, че ако увеличавате обхвата над определена граница, приходите, които получавате, предвид че по тези пътища няма достатъчно трафик, не покриват разходите. Те при всички случаи покриват поддържането на системата, но е въпрос на съотношение, което да е икономически изгодно и все пак обществено търпимо. Предполагам, че в крайна сметка ще се отиде на варианта с 50% от републиканска пътна мрежа, но анализът не може да се направи просто на лист хартия. Трябва да се проиграят отново множество варианти с различен размер на таксите. Все пак не допускам, че правителството ще приеме наредбата за таксите без едно широко обществено обсъждане.

Големите приходи, донесени от системата, ще са едно от разковничетата към общественото ѝ приемане, убеден е Чайков.

[Kmeta.bg](#)

✓ Нова структура за областните болници

Директорите на областните болници и здравният министър Кирил Ананиев се договориха лечебниците да бъдат реструктурирани.

„Направен е пълен анализ на финансовото състояние на областните болници“, заяви министърът по време на среща с директорите на всички областни лечебни заведения. Кирил Ананиев посочи, че държавните болници нямат общи правила за финансовата си дейност и това е една от причините за недоброто състояние на някои от тях.

Здравният министър съобщи, че заедно с екипа си работи по изготвянето на правила в тази посока, които трябва да бъдат финализирани в началото на следващия месец. Проверките, извършени от МЗ до този момент, показват, че не навсякъде управлението на лечебните заведения се извършва по най-добрия начин, контролът на места е занижен, не се поддържа добре и сградният фонд. Към септември месец около 200 млн. лв. са общите задължения на държавните болници, просрочените са близо 57 млн. лв., като проблемът се задълбочава, обобщи здравният министър.

Кирил Ананиев съобщи, че след проверките болниците са разпределени в четири групи, като лечебните заведения в последната четвърта група са декапитализирани, в лошо финансово състояние и са в невъзможност за изплащане на задълженията си към кредиторите. Действията на Министерство на здравеопазването са насочени в момента към тази група болници. Министър Ананиев посочи за пример болницата в Ловеч, в която вече има назначен нов прокурист и оздравителният план е в ход. Министерството има конкретен план за действие спрямо всяка една болница, като в него са отчетени здравните потребности на населението в региона, наличните отделения, апаратура, администрация, сключени договори за доставка на лекарства, консумативи и др. Здравният министър заяви, че действията на неговия екип са фокусирани върху подобряване качеството на лечебния процес, а не към съхраняването на отделни структури.

От Националното сдружение на областните многопрофилни болници за активно лечение поискаха от Министерството на здравеопазването да се запазят лекарите и сестрите в областните болници и посочиха, че част от медиците в момента са на възраст над 55 години. Като проблем, за който алармираха от областните лечебни заведения, е недостигът на персонал, като по тази причина не могат да изготвят дори графици за дежурства.

Директорите на държавните болници поставиха редица въпроси, свързани с нарушените връзки между болничната и извънболничната помощ, промяна на медицинските стандарти, амбулаторните процедури и механизмите за финансиране на лечебните заведения.

Министър Ананиев посочи, че с екипа си ще бъдат в постоянен контакт с ръководствата на областните здравни заведения, за да може чрез интензивен диалог да се извършат всички, планирани от министерството промени, свързани с реструктуриране, управление и финансиране, които като краен резултат да доведат до по-добро лечение на пациентите на територията на всички области в страната.

✓ Банките с все по-ограничени възможности за сваляне на лихвите по депозитите

Потенциалът се изчерпа още през 2017 г.

През 2017 г. банките понижаваха лихвите по новите срочни депозити, но темпът на спад в лихвените нива значително се забави и това стана по-осезаемо в края на миналата година, което показва, че вероятно банките изчерпаха потенциала за понижаване на лихвите.

Това показва анализ на финансовия сайт „Моите пари“, направен в последния месец от изминалата година.

Индекси на MoitePari.bg – актуални стойности към декември 2017 спрямо ноември 2017 г.

Срочни депозити

Според анализаторите в последния месец от годината банките са показали безпрецедентно ниска активност при срочни депозити.

Уникредит Булбанк понижава лихвите по срочни депозити в началото на последния месец от 2017 г. Лихвените нива са пониски с 0,01-0,05 пр.п. Банката премахва разделението на лихвата, според размера на депозита при стандартните срочни депозити.

Банка Пиреос понижава с 0,15 пр.п. лихвата при 24-месечния депозит в лева и с 0,10 пр.п. лихвата по депозита в евро.

Равносметката

Изминалата година започна с нов спад на лихвите по депозити и слаба активност на банките при спестовните продукти. Най-активни са били финансовите институции през февруари, когато 11 банки са променили условията си. Новото през 2017 г. е, че обичайният брой на банките, които променят всеки месец офертите си по депозити е сведен наполовина. Година по-рано беше обичайно броят на финансовите институции, които коригират офертите си да са над 10. По-ниската активност вече е факт, банките ясно показаха, че депозитите не са в техния фокус през 2017 г., не само с понижаване на лихви, но и с премахане на продукти, констатират експертите.

Според статистиката на БНБ от началото на 2017 г. до края на ноември средната лихвата по срочен депозит в лева е спаднала с близо 54% (от 0,35% на 0,16%). Най-силен спад от началото на годината има при лихвите по депозити със срок над 1 ден до 1 месец и над 1 до 3 месеца, т.е. краткосрочните депозити.

Индексът на Моите Пари за тримесечни депозити също отчита подобен спад в доходността по депозити, като от началото на годината индекса се понижава с 41%, а този в евро – с 38%.

Спестовни сметки

Спестовните сметки останаха извън фокуса на банките и през 2017 г. Банките продължиха да намаляват лихвите и да преустановят предлагането на тези продукти. Занапред все по-рядко ще ги срещаме в портфолиото на банките, прогнозира от финансовия сайт.

Кредитни карти

Кредитните карти също не бяха акцент на банките през изминалата година. Нови промоции, с по-добри условия не липсваха през годината, но на практика почти едни и същи банки ги инициираха. Най-често срещаните промоции са без такса за покупки и/или теглене на суми в брой за определен период от време (3 или 6 месеца), както и освобождаване от годишна/месечна такса за обслужване на картата. Тези промоции обаче са по-скоро изключение и все още не са толкова широко разпространени сред банките.

Потребителски кредити

Само две банки предложиха новости през декември. Ниската активност отчасти се дължи на това, че по-голямата част от промоционалните кампании за потребителски изтичат в края на 2017 г.

Банка ДСК удължи срока на промоцията по потребителски кредити. По-ниските лихви и такса за одобрение са валидни при осигуряване на превод на доход (заплата, пенсия) по сметка в банката. Офертите са валидни до края на месец януари 2018. В началото на месец декември Банка Пиреос започна да предлага „Бърз потребителски кредит“.

Банките започнаха изминалата година с потенциал за подобрение при оферти за потребителски заеми. Очакванията бяха, че те ще продължат да подобряват условията си при заемите за текущо потребление през цялата година.

При тези кредити потенциалът за понижаване на лихви и подобряване на оферти като цяло е най-голям, тъй като те бяха пренебрегвани от банките дълго време (за разлика от ипотечните кредити). Според данните на анализаторите месеците, в които финансовите институции са подобрявали офертите си при потребителски кредити са били в първото шестмесечие на миналата година и по-конкретно през март, май и юли. В тези месеци банките са били по-активни от обичайното и са заложили на подобряване в офертите.

Равносметката за 2017 г. показва, че някои банки значително и трайно понижиха лихвите по заеми за текущо потребление, но повечето от тях обаче останаха предпазливи и сравнително консервативни през цялата година.

Индексът за потребителски кредити без поръчител за близо една година се понижи с 1 пр.п. (от 12,8% в края на януари на 11,8% в края на ноември). Статистиката на БНБ показва, че средната лихва за потребителски кредит в левове е спаднала с 16% от началото на годината.

Средната обща цена (Годишен процент на разходите) при потребителските заеми обаче почти се запазва, дори се отчита лек ръст (от 10,47% в края на януари на 10,53% в края на ноември). Понижаването на лихвите, съпроводено със запазване в нивата на ГПР по потребителски кредити е признак, че таксите, свързани с обслужването и поддръжката на заема нарастват.

Тенденция, която се затвърди и през миналата година при потребителските кредити е, че банките продължават да ухажват потенциалните клиенти с висок осигурителен доход, като им предлагат оферти с доста по-ниски лихви и добри условия от останалите.

През 2017 година банките продължиха да обвързват определени пакети от продукти и услуги (интернет банкиране, пакет за ежедневно банкиране, застраховки, смс уведомяване, издаване на кредитна карта и др.) с кредитите си.

Жилищни и ипотечни заеми

В последния месец на миналата година банките не предложиха нищо ново на своите клиенти. Декември се оказа вторият месец през 2017 година, в който нито една финансова институция не предприе корекции по своите продукти. Голяма част от банките, които залагат на промоционални условия по своите оферти, удължиха сроковете им още няколко месеца преди декември. Други изчакаха края на годината и подновиха своите промоции. През миналия месец четири банки удължиха сроковете на валидност на условията по своите продукти. Това бяха Д Банк, СИБАНК, ОББ и Общинска банка.

Процесите в банковия сектор през 2017 година отново бяха под знака на подобряващи се условия по жилищни и ипотечни кредити. Изминалата година беше поредната, която допълни периода от есента на 2009 г., когато започна трайното поевтиняване на кредитите.

За една година лихвените нива се понижиха с повече от половин пункт, както при левовите кредити, така и при евровите. При левовите заеми се запази тенденцията от 2015 и 2016 г. около средата на годината (май – юни) банките да преминават към по-ниска лихвена граница. През юни те навлязоха в територията на лихвите под 4% и ги задържаха на тези нива до края ѝ, като средната лихва по левови кредити през ноември достигна ниво от 3,79%.

При евровите кредити се наблюдава сходна тенденция – преминаването към по-ниски лихвени граници се реализира в края на 2016 и началото на 2017 г. Това фиксира шестмесечен лаг спрямо левовите кредити, за да настъпят същите промени. Така през ноември средната лихва по еврови кредити достигна ниво от 4,11%.

Доближаването като размер на лихвите по левови и еврови жилищни кредити се запази и през миналата година. Повечето продукти вече са с изравнени лихви и това на практика отстранява значението на валутата при избор на заем. Разлики в лихвените нива в зависимост от валутата има при някои продукти има, но те рядко навърлят половин пункт. Левовите заеми остават предпочитани и през миналата година и това е обяснимо предвид по-стремителното подобряване на техните условия.

Понижаването на лихвите по естествен път доведе и до подобряване на общата цена по жилищни кредити, измерена чрез Годишния процент на разход. Както при левовите, така и при ипотечните кредити, показателят се понижава през 2017 г. с 0,6 пункта. Това намаление е малко по-голямо в сравнение с понижението в лихвите, което е показателно, че не само лихвените нива са в основата на поевтиняването на заемите.

Макар лихвите да бяха основен двигател на пониженията в ГПР, промените в някои от другите разходи, съпътстващи жилищните кредити, също бяха променени. През изминалата година банките въведоха някои корекции в таксите за юридическо обслужване и таксите за оценка на обезпечението. Видимо положително отражение даде и отпадането на задължителната застраховка „Имот“ по редица заеми. По аналогичен начин застраховка „Живот“ отпадна като задължителна за продукти, при които преди това беше задължителна.

Оферти според дохода

През 2017 година станахме свидетели на още по-видимо диференциране на офертите за клиентите съобразно техните доходи. Така се оформиха три основни условни групи клиенти: с доходи до 1000 лева, с относително високи доходи (около и над 1400 лева), и клиенти, осигуряващи се върху максималния за страната осигурителен доход от 2600 лв.

По-високите доходи дават възможност на клиента да получи по-изгодни условия и много от потребителите на банков услуги се възползваха от най-изгодните оферти. Най-ниските стандартни лихвени нива по жилищни кредити през 2017 година достигнаха 3%.

По-достъпните заеми задържаха интереса на кредитополучателите и през миналата година техният ръст продължи. Средномесечно те нарастваха с над 230 млн. лева (162 млн. лева средномесечно през 2016 г.) при левовите кредити и с почти 27 млн. лева (с толкова и през 2016 г.), при евровите.

Диспропорцията в темповете на нарастване на новоотпуснатите кредити е очевидна. Тя ясно доказва тенденцията от последните три години левовите кредити да добиват все по-голяма популярност и да са по-предпочитани от кредитоискателите. Към настоящия момент няма индикации това да се промени, поне до средата на настоящата година, коментират анализаторите.

ЗМ депозити

Единствената банка с промени в индексите за тримесечни депозити през декември беше Уникредит Булбанк. Тя преустанови предлагането на два депозита и понижи лихвите по тримесечните стандартни срочни депозити в лева и евро. Въпреки, че промяната беше единствена, това се отрази върху стойностите и на двата индекса. Индексът в лева се понижи от 0,062% в края на ноември на 0,059% в края на декември. Индексът в евро също отчете спад на месечна база – от 0,07% в края на ноември на 0,06% в края на декември.

Потребителски кредити

Пощенска банка се оказа единствената банка, която предприе корекции по кредити, участващи в индекса за потребителски кредити с и без поръчител. Тя понижи лихвените нива по своите продукти и това доведе до понижаване в ГПР на двете оферти, които участват в индексите. Само тази промяна беше достатъчна, макар и почти незначително, да повлияе върху стойностите на двата индекса. Така в края на декември Индекса без поръчители се понижи на месечна база с 0,03 пр.п. (от 11,74% в края на ноември на 11,71% в края на декември).

Индексът с поръчители на месечна база спадна с 0,04 пр.п. (от 12,21% в края на ноември на 12,17% в края на декември).

Ипотечни кредити в лева и евро

Предвид липсата на активност на банките през декември и двата индекса запазиха ноемврийските си стойности. Индексът в лева остана на ниво от 4,75%, а евровия запази нивото си от 5,11%.

[В. Банкеръ](#)

✓ До края на месеца можем да променим вида на осигуряването си

До 31 януари тази година самоосигуряващите се лица могат да променят вида на осигуряването си, напомнят от Националната агенция за приходите.

Самоосигуряващите се лица задължително се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване, а по свой избор могат да се осигуряват и във фонд „Общо заболяване и майчинство“.

Самоосигуряващите се лица които изберат да внасят осигурителни вноски и във фонд „Общо заболяване и майчинство“, могат да се ползват от всички осигурени социални рискове (без трудова злополука и професионална болест и безработица) на ДОО. Другият вариант е да внасят осигурителни вноски на по-нисък процент за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт. В този случай обаче, напомнят от НАП, самоосигуряващите се нямат право на обезщетения в определени ситуации (например т. нар. „майчински“ при бременност и раждане).

Видът на осигуряването на самоосигуряващите се лица може да се променя за всяка календарна година, ако е подадена декларация по утвърден образец от изпълнителният директор на НАП. Срокът за подаване на документа е до 31 януари на съответната година.

В 7-дневен срок от започване или възобновяване на трудовата дейност самоосигуряващите се лица определят вида на осигуряването си, като подават декларация по утвърден образец в компетентната териториална дирекция на НАП. При прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност през календарната година не може да се променя вече избрания и деклариран вид осигуряване.

Повече информация и консултации за попълването на данъчни и осигурителни декларации можете да получите на телефон 0700 18 700 на цената на градски разговор от цялата страна.

[Дарик радио](#)

✓ КС отхвърли жалбата на омбудсмана срещу текст в Кодекса на труда

Работодателите запазват правото си да бавят заплати и да ги изплащат в непълен размер. Това стана ясно, след като Конституционният съд отхвърли жалбата на омбудсмана Мая Манолова срещу текст в Кодекса на труда, според който работодателят гарантира на работника само 60% от brutната му заплата дори и при съвместно свършена работа.

Едва четирима от конституционните съдии уважиха искането на омбудсмана. Шестима бяха против, а според други двама - Манолова изобщо е нямала право на подобно искане.

Манолова внесе искането в края на април м.г. с мотива, че един от текстовете в Кодекса на труда е противоконституционен. Той гласи, че дори при добросъвестно изпълнение на трудовите задължения, работодателят гарантира на работниците и служителите изплащането само на 60% от brutното им възнаграждение, като условието е сумата да не падне под минималната работна заплата.

Мярката е заложен в Кодекса с цел да се помогне на фирми, които са в затруднение. Според Манолова обаче въпросният текст влиза в противоречие с чл. 48 от Конституцията, в който пише, че "работниците и служителите имат право на заплащане, съответстващо на извършената работа".

В искането си Манолова допълва, че до 2004 г. разпоредбата е гласяла, че изплащането на сумата се извършва ежемесечно. Впоследствие думата "ежемесечно" тихомълком е отпаднала без каквито и да е мотиви, като това довело до липса на ограничение във времето, в което може да се бави заплатата.

Само четирима конституционни съдии обаче уважиха искането на омбудсмана - сред тях са председателят Борис Велчев, Стефка Стоева, Мариана Карагьозова-Финкова и бившият омбудсман Константин Пенчев. Шестима други съдии не видяха противоречие с Конституцията - това са Цанка Цанкова, Румен Ненков, Кети Маркова, Анастас Анастасов, Филип Димитров и Таня Райковска.

Останалите двама конституционни съдии - Гроздан Илиев и Георги Ангелов, са с особено мнение, че омбудсманът изобщо няма право да внася подобно искане.

[EconomyNews](#)

✓ Силни години пред българската икономика

Основният ни сценарий предвижда ускоряване на реалния ръст на БВП до 4.4% през настоящата година, значително над 4%, които се очаква да бъдат отчетени през 2017 г. Това се отбелязва в "Тримесечен макроикономически обзор – януари 2018" на Главна дирекция Финанси, Екип Икономически проучвания на Уникредит Булбанк за развитието на българската икономика.

Структурата на растежа на БВП ще се подобри, като очакваме инвестициите да се присъединят към силното нарастване на потреблението и износа, като по този начин спомогнат и за подобряване устойчивостта на модела на растеж на българското стопанство. Очакваме 2019 г. също да е силна година, като растежът се забави минимално до 4.2% на фона на прогнозираното забавяне на глобалния растеж и по-слабото създаване на нови работни места поради затягането на условията на местния пазар на труда. Рисковете за тази надконсенсусна прогноза остават балансираны, като основният

въпрос остава дали управляващите ще се възползват от благоприятната среда, създадена от силното циклично възстановяване, за да редуцират част от оставащите дългосрочни, структурни слабости.

Какво още се отбелязва от банковите анализатори в детайли?

Изминалата година беше много силна за българската икономика, като растежът на БВП се очаква да е достигнал 4%. Перспективата остава благоприятна и очакваме нарастването на БВП да се ускори до 4.4% през 2018 г. преди съвсем леко да се забави до 4.2% през 2019 г.

Ускоряването на икономическия растеж през 2018 г. ще е движено от четири фактора:

увеличаване на глобалната търговия; фискална политика, която в по-голяма степен подкрепя растежа; по-високи инвестиции на частния сектор, както в строителството така и в машините и съоръженията; повече инвестиции в инфраструктура, включително такива реализирани със средства от ЕС.

Очакваното минимално забавяне на растежа през 2019 г. се свързва основно с прогнозираното забавяне в растежа на световната икономика, както и по-слабия темп на създаване на нови работни места, след като възстановяването на местния пазар на труда достигне напреднала фаза и броят на секторите, които се сблъскват с недостиг на работна ръка се увеличи. Очакваме инфлацията на потребителските цени да остане потисната, като базисните цени ще се движат по плитка възходяща траектория, както през 2018 г., така и през 2019 г., докато икономиката се доближава до пълна заетост.

Силният ръст на БВП ще бъде съпроводен и от допълнително свиване на външния дълг, което ще спомогне нетната международна инвестиционна позиция да се подобри до ниво, което е под прага от -35% от БВП, зададен от процедурата по макроикономически дисбаланси на ЕК, още през 2018 г., след като достигна пик от -92% от БВП през 2010 г.

Ускоряването на темповете на растеж на световната търговия, което вече започна през 2017 г. се очаква да продължи и през 2018 г. На този силно положителен фон очакваме българският износ да се ускори до 6.1% реален ръст през 2018 г. от вече много силната позиция от 5.6% през 2017 г., като импулсът от по-силните външнотърговски потоци ще е повече от достатъчен, за да компенсира отрицателния ефект произтичащ от умерените темпове на поскъпване на еврото.

Обемите на износа ще бъдат подкрепени и от инвестициите в увеличаване на производствения капацитет в преработващата промишленост, както и по-високите приходи, свързани с по-високия брой на посещенията със служебна цел поради ротационното представителство на Съвета на ЕС през първите шест месеца на 2018 г.

Очакваме леко забавяне в ръста на износа през 2019 г. (до 5.9%), което отразява плавно поскъпване на еврото и забавяне в растежа на глобалната икономика.

След като фискалната политика остана неутрална към растежа през изминалата година очакваме тя да направи завой към скромна подкрепа на растежа през 2018 г. Тъй като номиналният ръст на БВП най-вероятно ще се окаже по-силен от 5.3% (реален ръст на БВП и средногодишна ХИПЦ), които са заложили във фискалната програма, то и приходите най-вероятно ще надхвърлят заложената цел от 35.8% от БВП. Това, от своя страна, би трябвало да създаде допълнителни възможности за увеличаване на разходите, над вече предвиденото в бюджета за тази година умерено повишение на разходите на публичния сектор за заплати и инвестиции.

В крайна сметка експертите на банката очакват балансът по методологията ESA 2010 да достигне дефицит от 0.3% от БВП (малко по-ниско от заложената балансирана резултат), който, на фона на минималния излишък от 0.2% от БВП, прогнозиран за вече изминалата 2017 година, би трябвало да произведе скромнен фискален стимул през 2018 г.

Очакват възстановяването на инвестициите да набере скорост през 2018 г. Очакванията в икономиката са на най-високите си равнища след 2009 г., както за компаниите от преработващата промишленост, така и за тези в строителството.

Инвестициите в ДМА ще продължат да получават подкрепа от по-високите печалби на компаниите, от значителните натрупвания на спестявания, и подобряващите се финансови условия, които се очаква да окажат допълнителен натиск за намаляване на лихвите по кредитите през 2018 година.

Това би препотвърдило тенденцията от началото на възстановяването, където компаниите финансират новите си инвестиции предимно със собствени средства, докато нарастването на кредита остава слабо, въпреки че процеса на възстановяване на икономиката вече е достигнал напреднала фаза.

Инвестициите в строителството на частни жилища спомогнаха за очакваното увеличение на бруто капиталобразуването с реални 2.7% през 2017 г. През 2018 г. прогнозираме нарастването на инвестициите (измерени чрез бруто образуването на основен капитал) да достигне 5.5%, подкрепено през два основни канала.

Първо, очакваме увеличаване на инвестициите на публичния сектор в инфраструктурно строителство, след като първоначалното забавяне в подготовката на проектите, финансирани със средства от ЕС е вече преодоляно и значителен брой инфраструктурни проекти от настоящия бюджетен период се очаква скоро да стартират.

Второ, и може би по-важно, очакваме инвестициите на частния сектор в машини и съоръжения също да нараснат. Причината за това е, че експортно-ориентираните производители, които са част от глобалните вериги за създаване на стойност се очаква да разширят производствения си капацитет. Този процес, според нас, ще продължи да излиза извън рамките на най-големите градове, в които безработицата е далече под средните стойности за страната и ще се насочи и към региони, в които все още безработицата е по-голяма и все още е на лице по-голям брой свободна работна сила.

Прогнозираме ръст на индивидуалното потребление от 4.6% през 2018 г. – сходно с резултата от 4.5%, който очакваме да бъде отчетен през 2017 г. Това увеличение е подкрепено от солидните ръстове на заплатите, което позволи нагласите на домакинствата да достигнат най-високите си равнища от кризата насам, като се окажа и основният фактор зад значителното нарастване на разполагаемия доход.

В същото време е в ход увеличаване на коефициентите на икономическа активност до нива, които не са наблюдавани от началото на прехода насам. Независимо от вече достигнатите 67.2%, икономически активното население остава значително под това в други страни-членки на ЕС от ЦИЕ, което предполага, че все още е на лице потенциал за увеличаване броя на работещите, особено ако бъдат създадени повече и по-добре финансирани програми за заетост сред някои

специфични групи, като младежите и жените. Положителната перспектива пред индивидуалното потребление получава подкрепа и от ниските лихви по кредита, както и от позитивните ефекти върху богатството на домакинствата, в резултат от нарастващите цени на жилищата.

Независимо от благоприятните перспективи пред икономиката редица рискове продължават да са на лице.

На външния фронт е налице изобилие от геополитическите рискове. Нова ескалация на напрежението между Саудитска Арабия и Иран би могла да доведе до значително по-високи цени на суровия петрол и първичните енергийни ресурси като цяло. Завръщането на развитите икономики към по-висока инфлация би отнело от растежа в някои от основните търговски партньори на България и би принудило централните банки да излязат по-бързо от провежданата разхлабена монетарна политика. Потенциално най-разрушителният ефект от подобен сценарий би бил индиректен, тъй като последващото преобръщане на капиталовите потоци би могло да нанесе сериозен удар на икономика на Турция – третият по важност експортен пазар за България.

На лице са и редица вътрешни рискове, които има нужда да бъдат държани под око. Изглежда, че най-сериозен от тях е този на възможно завръщане на инфлацията. За сега, високият ръст на заплатите имаше много ограничено въздействие върху базисната инфлация, което предполага, че увеличението на разходите за труд през последните две години в една немалка степен е по-скоро отражение на свиването на сивата икономика, докато същинското нарастване на разходите на труд е по-скромно – теза, която изглежда се подкрепя и от устойчиво високите темпове на ръст на износа. Но предвид двуцифрения ръст на цените на недвижимите имоти в предпочитаните дестинации и доближаването на икономиката до пълна заетост, „грешният вид“ инфлация може да се окаже по-близко от очакваното. И най-накрая, би било наивно да смятаме, че риска от грешки в провежданата политика е несъществуващ, особено що се отнася до структурните реформи.

✓ **Заличават от НТП 118 туроператори**

Министерството на туризма започва процедура по прекратяване на регистрацията и заличаване от Националния туристически регистър (НТР) на общо 118 дружества, регистрирани като туроператори. Това съобщиха от пресцентъра на министерството.

Причините са основно две. Едната е, че компаниите не са представили задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“, което е изрично условие за извършване на туроператорска дейност. Другият основен мотив е, че дружеството не е получило удостоверение си за регистрация в регламентирания срок в Закона за туризма. Ако такова удостоверение не е налично, компанията няма право да изпълнява туроператорска и турагентска дейност.

Действията по заличаване се предприемат съгласно решение на Експертна комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти към ведомството. В нея участват експерти от Министерството на туризма, както и сдружения на туроператори и турагенти.

Основна част от дружествата, чиято регистрация ще бъде прекратена, са със седалища и адрес на регистрация в София, Пловдив и Бургас.

През миналата година общо издадените заповеди за прекратяване на дейността по искане на туроператора са 7, от тях 6 са постъпили само през декември.

През 2016 г. двама туроператори са прекратили дейността си, като по тяхно искане са издадени заповеди за прекратяване на регистрацията им като туроператори.

Общо регистрираните туроператори и туристически агенции в Националния туристически регистър са 3 311.

Classa.bg

✓ **България е на последно място по интернет банкиране в ЕС**

Едва 5% от българите са ползвали интернет банкиране през 2017 г., показват данни на Евростат. Така страната ни се нарежда на още една последна позиция в рамките на Европейския съюз.

Цифрите за целия блок показват, че около 51% от всички възрастни европейци използват услугата. От 2007 г. насам броят им се е удвоил, като тогава той бе 25%. В България тенденцията е подобна, но базата е далеч по-ниска. Преди 10 години едва 2% от сънародниците ни са ползвали интернет банкиране.

Услугата, очаквано, е особено популярна във възрастовата група между 25 и 34-годишните - като 68% я ползват. Евростат посочват още, че употребата ѝ расте пропорционално с нивото на образование - 24% от тези с ниско образование и 77% от тези с висше.

Интернет банкирането е най-разпространено в Дания (90% при хората между 16 и 74-годишна възраст), Холандия (89%), следвани от останалите нордически страни - Финландия (87%) и Швеция (86%).

Малко над нас са Румъния със 7%. В класацията нагоре следват Гърция с доста голяма разлика - 25%, както и Кипър (28%).

Dnevnik.bg

✓ **Как изглежда България в ЕС (инфографика)**

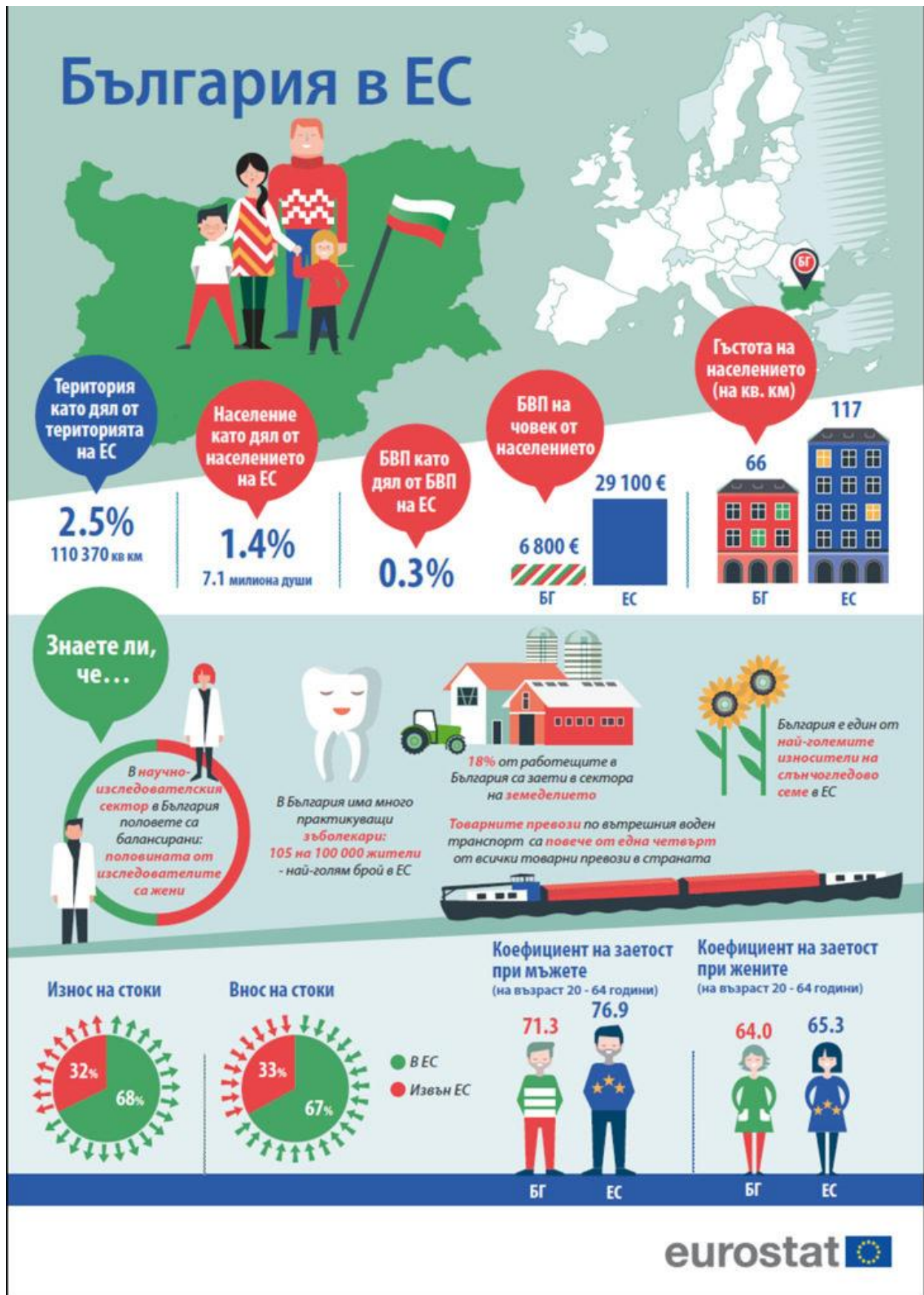
На 1 януари България стана председател на Съвета на Европейския съюз.

На всеки шест месеца нова държава членка поема председателството. През този период съответната страна ръководи срещите на всички нива в съвета и помага да се осигури приемственост в работата на ЕС там.

По този повод Евростат публикува информация и статистики за България.

Според данните в научноизследователския сектор в България половете са балансирани - половината изследователи са жени. Друг интересен факт е, че България е на първо място по брой зъболекари в ЕС, а товарните превози по вътрешния

воден транспорт са повече от една четвърт от всички товарни превози в страната. България е един от най-големите износители на слънчогледово семе в ЕС, а 18% от работещите в страната са заети в земеделието.

Bulgaria in the EU

По случай Българското председателство на Съвета на Европейския съюз (от 1 януари 2018 г.) Евростат - статистическата служба на Европейския съюз, публикува някои показатели и инфографики, сравняващи България с Европейския съюз (по данни от 2016 г.)

Януари 2018

Показател	България	ЕС	Бележки
Икономика			
Държавен излишък/дефицит (като % от БВП)	0.0	-1.7	
Брутен държавен дълг (като % от БВП)	29.0	83.2	
БВП на човек в ППС (ЕС = 100)	48	100	
Съотношение на данъците към БВП	29.0	40.0	
Годишна инфлация	1.9	1.8	Ноември 2017
Инвестиции (брuto образуване на основен капитал като % от БВП)	18.6	19.8	
Дял на производството в икономиката (добавена стойност на производството като % от БВП)	14.4	14.4	
Население и социални показатели			
Дял на населението на 65 и повече навършени години	20.4	19.2	
Дял на населението под 15 години	14.0	15.6	
Коефициент на раждаемост (брой деца на една жена)	1.53	1.58	2015
Коефициент на безработица (общо)	6.1	7.4	Октомври 2017
Коефициент на безработица (под 25-годишна възраст)	11.5	16.5	Октомври 2017
Риск от бедност или социално изключване (като % от населението)	40.4	23.5	
Образование			
Завършено висше образование, общо (% от лицата на възраст 30 - 34 години)	33.8	39.1	
Завършено висше образование, жени (% от лицата на възраст 30 - 34 години)	41.0	43.9	
Завършено висше образование, мъже (% от лицата на възраст 30 - 34 години)	27.2	34.4	
Рано напуснали образование и обучение (като % от лицата на възраст 18 - 24 години)	13.8	10.7	
Наука и технологии			
Разходи за НИРД (като % от БВП)	0.96	2.03	2015
Лица, поръчали/купували стоки и услуги онлайн (като % от лицата на възраст 16 - 74 години)	17	55	
Заетост във високо и средно технологични производства (%)	4.0	5.8	
Околна среда и енергетика			
Емисии на парникови газове, вкл. международното въздухоплаване и непреки емисии на CO ₂ (като % намаляване от 1990 г. насам)	-40.58	-22.12	2015
Дял на възобновяемите енергийни източници в крайното енергопотребление	18.2	16.7	2015
Енергийна зависимост (дял на вноса в енергийното потребление)	35.4	54.0	2015

Издава: Пресцентър на Евростат
Tel: +352-4301-33 444
eurostat-pressoffice@ec.europa.eu

ec.europa.eu/eurostat
@EU_Eurostat
/EurostatStatistics

Запитвания от медиите: Eurostat media support
Tel: +352-4301-33 408
eurostat-mediasupport@ec.europa.eu

eurostat

✓ Новите тенденции в света на храните и напитките показва Международен панаир Пловдив

Новите тенденции в очарователния свят на храните и напитките ще бъдат показани в Международен панаир Пловдив от 21 до 25 февруари 2018 г. Зелената линия все по-активно се налага от всички производители и търговци, работещи в областта на селското стопанство, хранителната и винената индустрия, за да се отговори на изискванията на потребителите за по-добро качество на живот. Тя ще бъде доминираща на предстоящото четвърто издание на мегафорума за агробизнес, вино, храни и хорека сактора. Той е единствен на Балканите и включва шест изложения.

Традиционно силна е Международната селскостопанска изложба „Агра“, известна като портал за иновации и фокус на деловите контакти в сектора. Тя отново ще предложи всичко, от което се нуждаят фермерите. Нови технологии за земеделие и животновъдство на открито и на закрито превръщат стопанствата в модерни фабрики за растения, животни и суровини.

Много голям е интересът към международните изложби „Фудтех“ - за хранителната индустрия, и „Винария“ - за лозарство и винарство. Компаниите, подали заявки за участие до момента, са с 22% повече в сравнение с януари миналата година. Този ръст се дължи както на увеличеното предлагане на оборудване за двата отрасъла, така и на уникалния Град на виното и деликатесите, разположен отново в палата 11.

Почитателите на изисканата кухня ще се насладят на голямо разнообразие от специалитети на българската гастрономия, екзотични чуждестранни деликатеси и гурме кулинария в експозициите на „Фудтех“. Изложителите – от реномирани производители и търговци до майстори занаятчии, ще демонстрират оригинални творения, отговарящи на високите очаквания на клиентите.

Същата линия се откроява и в изложбата „Винария“. Известни български и чуждестранни изби, нови винарни и изявени търговци ще предложат богата гама от вина и алкохолни напитки. Тенденцията е да се правят малки серии, съхраняващи типичните характеристики на различни сортове и райони.

Изложението „Вкусове от Италия“ отново ще даде възможност на ценителите да усетят чара на прочутата италианска традиция, представена от водещи производители и търговци на храни и вина. В предишното издание участваха над 30 фирми и всички отново ще бъдат в Международен панаир Пловдив. Предприемачите са доволни не само от представянето на техните продукти, но и от успешните бизнес контакти и сделки, заяви организаторът на изложбата Джузепе Аккардо.

Такава е оценката и на по-голямата част от досегашните участници в мегафорума за агробизнес, вино, храни и хорека сектора, затова предстоящото 4-о издание се очертава като по-голямо от предишните. То ще бъде разширено с изложението „Дибла – идеи и продукти за интериора“, което ще представи елегантни и функционални дизайнерски решения за различни видове обекти в палата 8. Новата инициатива обогатява Международната изложба „Хорека Пловдив“, презентираща оборудване за хотели, заведения и магазини.

Очаква се над 45 000 посетители от страната и чужбина да се включат в мащабното икономическо събитие в Международен панаир Пловдив.

[Profit.bg](#)

✓ Азиатските акции поевтиняват, биткойнът ближе рани

Азиатските акции отстъпиха от рекордните си нива, достигнати вчера, след като книгата на някои компании бяха засегнати от падащите цени на петрола и суровините, на фона на опасенията за по-строги регулации.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI се понижи с 0.15% от върха си.

Японският индекс Nikkei отстъпи с 0.4% от 26-годишния максимум, достигнат вчера.

Ръстът на Уолстрийт временно бе преустановен, след като енергийните акции отчетоха понижение от 1.2%, а книгата на General Electric поевтиняха.

Щатският конгломерат засили перспективите за разделянето си и обяви над 11 млрд. долара отчисления от дългосрочния си застрахователен портфейл и вследствие на новите данъчни закони в САЩ.

Индексът на волатилността VIX, който следи очакванията на инвеститорите относно колебанията от цените на щатските акции, нарасна до едномесечен връх от 11.66.

Ациите в световен мащаб бележат ръст от началото на годината, на фона на перспективите за силен икономически растеж и подобряващи се печалби на компаниите в САЩ и в останалата част от света.

Глобалният индекс на MSCI вчера нарасна с 0.3%, до ново рекордно ниво, увеличавайки ръста си от началото на месеца до 4.2%.

На валутните пазари слабостта на долара продължава, като доларовият индекс остава близо до тригодишно дъно спрямо кошница от валути.

Централната банка на Канада се очаква да вдигне основната си лихва с 25 базисни пункта, до 1.25% по-късно днес, като анализатори прогнозира три увеличения през тази година.

Инвеститорите също така очакват спирането на стимулите от страна на Европейската централна банка да присъства като основна тема на пазарите през тази година.

Еврото поскъпна до тригодишен връх от 1.2323 спрямо долара в азиатската сесия днес.

Доларът пък падна до четиримесечно дъно от 110.19 йени, преди да се стабилизира на нивото около 110.56 йени. Китайският юан флиртуваше с достигнатия вчера двумесечен връх.

Златото се търгуваше на ниво от 1 340.6 долара за тройунция, близо до достигнатия в понеделник четиримесечен максимум от 1 344.7 долара за тройунция.

Дигиталните валути се сринаха, като биткойнът поевтиня до шестседмично дъно от 10 162 долара след появилата се информация, че Южна Корея и Китай може да забранят търговията, което засили опасенията за по-сериозни регулаторни мерки.

“Цените на криптовалутите може да бъдат ограничени през настоящето тримесечие преди срещата на страните от G-20 през март, където може да бъдат обсъждани по-сериозни регулации,” заяви пред Reuters Шухей Фуджисе, старши анализатор в Alt Design.

Биткойнът се търгуваше на ниво от 10 968 долара, с понижение от 3.7% по време на азиатската сесия, след спад от 16.3% вчера, което бе най-голямото понижение от четири месеца.

Цените на петрола отстъпиха от тригодишните си върхове, след като трейдърите прибираха печалби, но сериозното търсене подкрепи цените близо до нивото от 70 долара за барел, което бе най-високото от 2014 г. насам.

Фючърсите на щатския лек суров петрол се търгуваха почти без промяна на ниво от 63.80 долара за барел, след като вчера достигнаха върха си от декември 2014 г. от 64.89 долара за барел.

Фючърсите на петрола от сорта брент се търгуваха на цена от 69.24 долара за барел, отстъпвайки от върха от 70.37 долара, достигнат в понеделник, което също бе най-високото ниво от декември 2014 г.